

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJA PREIĻU RAJONA KOMITEJA UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOME LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPŠ
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 14 (5708)
4.
FEBRUĀRIS
CETURTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

● Mūsu rajonā: aktuālā informācija

Interesanti un lietderīgi

● Aizvadītajā ceturtdienā Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas zālē pulcējās pilsētas partijas un saimnieciskais aktīvs, lai vienotās politdienas letvaros tiktos ar Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja pirmo vietnieku, republikas Valsts plāna komitejas priekšsēdētāju M. Ramānu.

Izanalizējis republikas ekonomiskās attīstības rezultātus pagājušajā gadā, M. Ramāns pievērsa uzmanību uzdevumiem, kuri rūpniecības uzņēmumu, celtniecības organizāciju un apkalpojošā dienesta darba kolektīviem jārisina, pārejot uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanu. Viņš arī pastāstīja par izmaiņām ministriju un resoru pārvaldes struktūrā, atbildēja uz jautājumiem par pilsētas uzņēmumu darbu ražošanas tālākā attīstīšanā, par sociālo problēmu risināšanu. Piemēram, tika skarti jautājumi par dzīvokļu celtniecību Līvānos.

Lekciju «Ideoloģiskā cīņa un starptautiskās politikas aktuālie jautājumi» nolasi Latvijas PSR Valsts plāna komitejas zinātniski pētnieciskā institūta vecākais zinātniskais līdzstrādnieks, republikas Zinību biedrības lektors L. Bubnovs. Tikšanās laikā klāt bija Latvijas KP rajona komitejas pirmais sekretārs V. Solovjovs un rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Vucēns.

I. IVANOVA

Grāmatas — Aglonas internātskolai

● Latvijas LKJS rajona komiteja izsludina grāmatu vākšanu Aglonas internātskolai. Šīs operācijas mērķis — bibliotēkas krājumu papildināšana.

Grāmata arī ir audzinātāja. Gudra audzinātāja, un bērniem, kuriem liktenis liedzis tēva rūpes, mātes maigumu, grāmata ir vienkārši nepieciešama. Un šiem labajiem draugiem vajag atrasties tepat līdzās, lai bērns varētu panemt grāmatu un atšķirt saistošās lappuses, kad viņam būs laiks un vēlšanās.

Sniegsim arī savu ieguldījumu kopējā lietā, papildināsim internātskolas bibliotēkas krājumus! Kādas grāmatas lai vācam? Mēs domājam: jebkuras, kuras jūsuprāt ir interesantas bērniem un pusaudžiem, — dailliteratūru, populāri zinātnisko. Jebkuru. Tikai viens svarīgs vēlējums: grāmatām ir jābūt labā stāvoklī, lai tās kalpotu ilgi, ne vienai vien internātskolas bērnu paaudzei.

Ceram, ka uz mūsu aicinājumu atsauksies ne tikai jaunie lasītāji, bet arī vecāka gadagājuma ļaudis, kuru dēli un meitas jau izauguši, bet viņu kādreiz mīlās grāmatas tagad skumst plauktos. Sevišķi palīdzību grāmatu vākšanā gaidām no pionieriem, skolēniem, profesionāli tehnisko skolu audzēkņiem, komjauniešiem — visiem, kurus uztrauc internātskolas bērnu liktenis.

Grāmatu vākšanu mēs domājam organizēt komjaunatnes rajona komitejā līdz šī gada 20. martam, lai pēc tam pavasara brīvdienās tās varētu nodot Aglonas internātskolai. Uz šīs operācijas noslēgumu mēs aicināsim čaklākos grāmatu vācējus, pasniegsim viņiem Latvijas LKJS rajona komitejas Goda rakstus.

Gaidām jūsu atsaucību un jūsu grāmatas, dārgie draugi!

A. STAUZS,

Latvijas LKJS rajona komitejas sekretārs

SANEMTA TELEGRAMMA

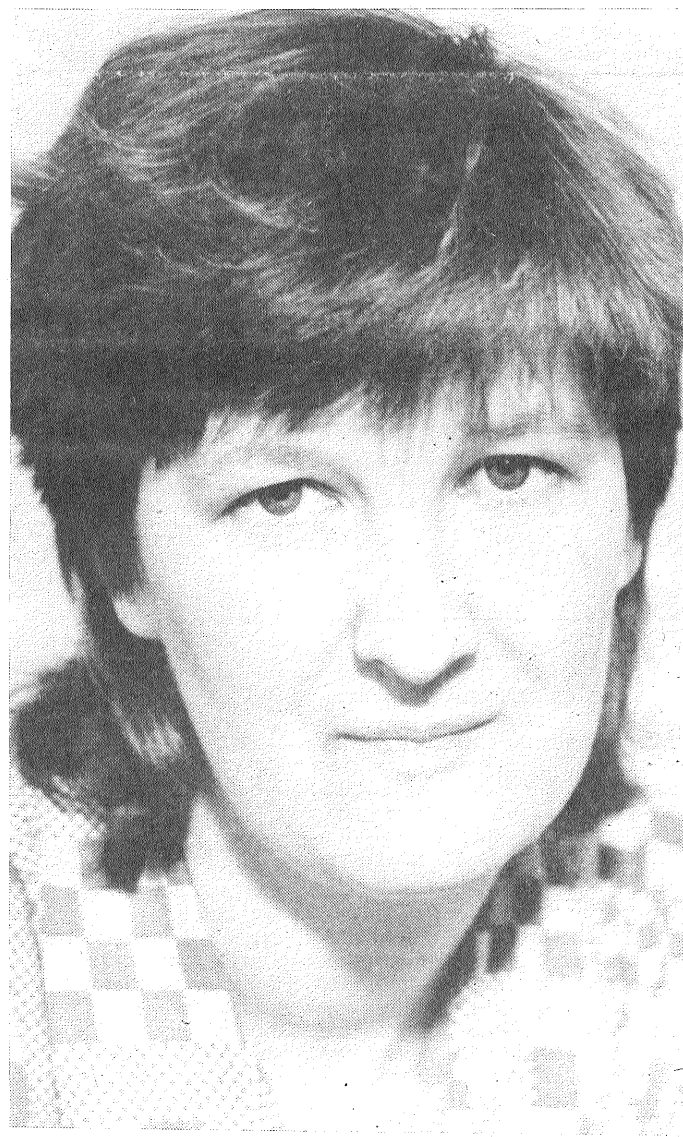
Apsveicam!

Ar Latvijas PSR Sakaru ministrijas kolēģijas un sakaru darbinieku arodbiedrības republikāniskās komitejas lēmumu par darba rezultātiem 1987. gada IV ceturksnī Preiļu sakaru mezglā kolektīvs apbalvots ar Latvijas PSR Ministru Padomes un Latvijas Republikāniskās arodbiedrību padomes ceļojošo Sarkano karogu un pirmo naudas prēmiju (3 110 rubļu apmērā).

O. STUNGREVICIS,
Latvijas PSR sakaru ministrs
A. BEKKERS,

sakaru darbinieku arodbiedrības republikāniskās komitejas priekšsēdētājs

Jauniete strādā sekmīgi

● Preiļu trikotāžas fabrikas kolektīvs pagājušā gada plānu izpildīja pirms termiņa — līdz 22. decembrim. Līdz gada beigām tas saražoja virspilnā produkciju par vairāk nekā 100 tūkstošiem rubļu.

Fabrikā lielākoties strādā jaunietes. Viena no viņām — Taisija Grigorjeva (attēlā). Maiņas normas Taisija izpilda par 160 — 170 procentiem. Ieguvusi šuvējas ceturto kategoriju. Jauniete sekmīgi tiek galā arī ar sabiedriskajiem pienākumiem, apzinīgi veic Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes deputātes uzdevumus. Taisijas Grigorjevas portrets ievietots fabrikas Goda plāksnē.

J. SALNAVIEŠA foto

SARUNA PIE REDAKCIJAS «APALA GALDA»

Saimnieciskais aprēķins izvirza noteikumus

KĀRTEJĀ SARUNĀ, KURU ORGANIZĒJA LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJAS RŪPNIECĪBAS UN TRANSPORTA NODAĻA UN LAIKRAKSTA «LENINA KAROGS» REDAKCIJA UN KURAS MĒRĶIS BIJA PĀRRUNĀT JAUTĀJUMUS PAR LĪVĀNU ZONĀ ESOŠO UZŅĒMUMU IESPEJĀM ATTĪSTĪT PALIGSAIMNIECĪBAS, PIEDALĪJAS:

- P. ROMANOVŠ — Latvijas KP rajona komitejas otrais sekretārs,
- J. LĪEPA — Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas galvenais inženieris,
- A. VJAKSE — kolhoza «Rīts» galvenais dispečers,
- L. JAKOVĒLS — Līvānu kūdras fabrikas direktors,
- J. BRAKOVSKIS — Oškaina kolhoza priekšsēdētājs,
- V. SILOVS — Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta direktors,
- O. BUBNOVSKIS — Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas priekšnieks,
- J. KOKORS — Preiļu rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks, plānu komisijas priekšsēdētājs,
- V. PĒTROVS — laikraksta «Leņina Karogs» redaktors.

PROBLĒMA ● PROBLĒMA ● PROBLĒMA

Rajona uzņēmumos un organizācijās daudz tiek runāts par nepieciešamību attīstīt lauku palīgsaimniecības. Šo saimniecību lietderīgumu visai pārliecinoši pierāda šāds reāls fakts: Preiļu siera rūpnīcas un Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas palīgsaimniecībās saražo tādu daudzumu gaļas, kura pietiktu, lai veselu mēnesi apmierinātu visa rajona iedzīvotāju vajadzības.

Taču ne visos uzņēmumos situācija ir tik labvēlīga. Šodienas prasībām neatbilst palīgsaimniecību attīstīšanas darbs Līvānu stikla fabrikā, būvmateriālu un konstrukciju kombinātā, kūdras fabrikā, pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā. Un vēl — pilna saimnieciskā aprēķina ieviešana rada šaubas, vai tiks izpildīta programma lauku palīgsaimniecību attīstīšanā.

(Materiālu par redakcijas «Apala galdu» lasiet laikraksta 2. lappusē.)

Pārskats

par pilna izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta ziņām)

Saimniecība	Izslaukts no govs laukā, ra III dekadē	+ salīdz. ar iep. dekadē	+ salīdz. ar to pašu laiku 1987. gadā	+ kg no govs salīdz. ar 1987. gadu
«Krasnij Oktjabrj»	13,8	+0,3	+0,7	+31
Leņina	10,6	+0,1	+1,1	+34
«Nākotne»	9,0	+0,1	+1,0	+32
M. Gorkija	8,9	+0,5	+0,7	+13
«Sarkanā ausma»	8,9	+0,4	+0,9	+28
«Rīts»	8,6	+0,4	+1,1	+27
Rušonas p. s.	8,5	+0,3	+1,0	+22
Raiņa	8,2	+0,2	-0,1	+9
«Zelta vārpa»	8,1	-	+0,7	+18
Aglonas p. s.	8,0	+0,1	+0,5	+21
Kirova	7,8	+0,1	+0,4	+11
«Dzintars»	7,4	-0,1	-0,4	+15
«Sīlukaļns»	7,0	-	+0,1	+5
Suvorova	6,9	+0,2	-0,4	-4
K. Marksa	6,9	-0,1	+0,1	+7
«Vārkava»	6,7	-0,2	+0,5	+19
Oškaina	6,6	-0,2	+0,7	+27
Rudzātu p. s.	6,4	-0,3	+0,1	+15
«Dubna»	6,2	+0,1	+1,2	+27
Dzeržinska	6,1	0,3	-1,0	-34
RAJONĀ	8,3	+0,1	+0,6	+18

Pārtikas programma: palīgsaimniecības

(Ievads — 1. lpp.)

Kurš tiks izkārtņi pie jaunās siltumnīcas?

P. Romanovs: Partijas rajona komiteja pastāvīgi kontrolē, kā attīstās palīgsaimniecības, kuras, kā zinām, ir daļa no Pārtikas programmas ietvaros veicama. Atgādinu, ka 1986. gada aprīlī notikušajā mūsu republikas partijas un saimnieciskā aktīva saņēmēmē tika noteikti uzdevumi palīgsaimniecību attīstīšanai. Saimnieciskajiem vadītājiem un uzņēmumu partijas pirmorganizācijām izvirzīts šāds uzdevums: piegādes beigās palīgsaimniecību ražošanai jāpasniež tāds līmenis, lai gada laikā katram galvenajā uzņēmumā strādājošajam varētu realizēt vidēji ne mazāk par 15 kilogramiem gaļas, 50 kilogramu piena, 30 kilogramu kartupeļu, 30 kilogramu dārzeņu, kā arī citu lauksaimniecības produkciju. Kādas ir perspektīvas, lai uzdevumu izpildītu? Piemēram, kādus pasākumus plāno Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā, lai palīgsaimniecības attīstību paātrinātu?

J. Liepa: Mūsu uzņēmuma palīgsaimniecība gada laikā strādājošo vajadzībām saražo apmēram 177 centnerus cukrģaļas. Uzņēmums apstrādā zemes gabalu, kur audzējam kartupeļus un zaļbarību cukām.

SI gada pēdējā ceturksnī plānojam sākt būvēt speciālu paviljonu zivju audzēšanai. Celniecības darbi izmaksās 45 tūkstošus rubļu, tos paredzēts pabeigt 1989. gada trešajā ceturksnī. Tad saņemsim arī zivju mazuljus. Rēķinām, ka zivis varēsīm sākt realizēt jau 1990. gadā. Specializētā paviljona projektētā jauda — gada ražot 12 tonnas zivju.

Taču sacītāts vēl nav viss. Kooperējoties ar kolhozu «Rīts», veidojam siltumnīcu saimniecību. Pašreiz rūpnīca nodarbojas ar energoresursu otrreizējās izmantošanas jautājumu risināšanu — plānojam izveidot attiecīgas sistēmas. Kolhozs «Rīts» gādā par siltumnīcu projektu. 1989. gadā tam jābūt gatavām — to platība būs viens hektārs. Jau 1990. gadā jānodod ekspluatācijā siltumnīcu otrā kārtā (arī viena hektāra platībā).

P. Romanovs: Ceru, ka uzņēmuma ekonomiskās un sociālās attīstības piegādes plānā ir paredzēti resursi, kuri būs nepieciešami pieminētās celniecības veikšanai. Likums par uzņēmumiem (apvienībām) tagad stājies spēkā, un mēs nedrīkstam neredzēt faktus, ka rūpnīcas palīgsaimniecībā ražotajai cukrģaļai pašizmaksa ir visai augsta. Tas, bez šaubām, ietekmēs uzņēmuma peļņu.

J. Liepa: Taisnība, ka gaļas ražošana ir dārga. Centnerus cukrģaļas mums izmaksā 431 rubli. Taču strādājošajiem kilogramu gaļas pārdodam par 2 rubļiem 10 kapeikām. Līdz šim negatīvo bilanci izlīdzinājām uz rūpnīcas rēķina. Pašfinansēšanas apstākļos, bez šaubām, jādomā, kā pazemināt pašizmaksu produkcijai, kas ražota palīgsaimniecībā. Tāpēc arī mēs pagaidām nepilnājam cukrģaļas ražošanā palielināšanu, bet vispirms keramies pie pašizmaksas pazemināšanas uzdevuma izpildīšanas. Rēķinām, ka ir reāli ražot cukrģaļu, kurai pašizmaksa būtu apmēram 3 rubli par kilogramu.

J. Kokors: Vai tad, kad būs realizēta palīgsaimniecības attīstības programma, jūs pilnībā izmantosiet visus siltuma otrreizējos resursus?

J. Liepa: Domāju, ka vēl apmēram četras gigakalorijas varētu savākt. Piemēram, lai sekmētu pilsētas siltumnīcu saimniecības izaugsmi. Jāsāk domāt par šādu perspektīvu.

J. Kokors: Pašreiz rūpnīca saimnieciskajiem brīvi var palielināt saimnieciskajās zemes platību. Bet, kā man zinots, jūs apstrādājat tikai 37 hektārus. Varbūt vajadzētu padomāt par šo platību palielināšanu — palīgsaimniecībai taču būs jāaug. Bet brīvas zemes turpmāk būs arvien mazāk.

J. Liepa: Pagaidām nav vajadzības zemes platību palielināt. No mūsu pārzinā esošajiem laukiem 17 hektārus izmantojam kā aramzemi. Un tas prasa iztērēt visai levdrojamus resursus. Un vēl — rūpnīcā nākas palīdzēt arī dārzkopības kooperatīvam: dodam transportu, veicam zemes meliorāciju, izdarām citus pakalpojumus. Šis mūsu kooperatīvs taču arī būtībā ir sava veidā

Bez tagad, pilna saimnieciskā aprēķina noteikumiem darboties, mums galvenais ir ražošanas programmas izpilde.

Es stingri aizstāvu uzskatu, ka zābaki jāšuj kurpniekam, bet pīrāgi jācep malzniekam. Mums, kūdras fabrikas kolektīvam, nav izdevīgi un mērķtiecīgi nodarboties ar lauku palīgsaimniecību veidošanu.

V. Petrovs: Un tomēr — kūdras fabrikas administrācijai un sabiedriskajām organizācijām jādomā, kā savus cilvēkus apgādāt ar pārtikas produktiem.

L. Jakovels: Protams, risinājumi tiek meklēti. Mēs varētu īstenot šādu kooperācijas variantu: kūdras fabrika kādai lauku saimniecībai piegādā kūdru, saņemot par to noteiktu daudzumu vajā-

pabeigt šo celniecību. Par darbu mēs vīpiem samaksāsim. Varam arī slēgt līgumu par produktu piegādi. Gan piebildīšu, ka nevajadzētu no mums par katru cenu izspiest naudu — kā to kombināts ir darījis.

Bet — ir viena nianse: siltumnīcas varēs sākt ekspluatēt tikai tad, kad saņemsim dabas gāzi. Taču ar gazišķācijās jautājumiem mums ir grūti. Dzemzēļ vajadzīgo palīdzību neesam saņēmuši ne no rajona vadības, ne no citām organizācijām.

Un vēl — ja kolhozs arvien vairāk pievērsīsies dārzeņu audzēšanai, tad būs jāizlemj jautājums par saimniecības specializāciju. Nav iespējams vienā telpā

P. Romanovs: Jā, gadās neveiksmes. Palīgsaimniecībā ražotajai produkcijai ir augsta pašizmaksa, un tad nu iznāk, ka pie darbgalda nopelnītos līdzekļus vienkārši «apēd». Kopā ar tiem pašu audzētajiem gurķiem un tomātiem. Un tomēr — palīgsaimniecības ir jāattīsta, vienlaicīgi meklējot iespējas, kā tajās ražot lētāk.

J. Kokors: Šādas iespējas ir. Par tām parunāsim. Bet vispirms gribu informēt, ka ir izsacīts priekšlikums pārskatīt kārtību, kādā celniekiem piegādā produktus. Šī ierosinājuma būtība: celniekiem izdalīto gaļas produktu daudzums būs atkarīgs no to celniecības darbu apjoma, kuri veikti lauku apvidū, tas ir, aiz pilsētas robežas. Mums ar produktiem jānodrošina tie strādnieki, kuri būvē objektus saimniecībās. Ko teiks tie, kuri tad galu nesaņems?

Līvānu PMK kolektīvam ir iespējas attīstīt palīgsaimniecību. Protī, kooperējoties ar citām Valsts agrorūpnieciskās komitejas republikāniskās celniecības apvienības «Lauku celnieks» organizācijām. Minētās apvienības sistēmā mūsu rajonā ir tendence paplašināties. Jautājums: kā šos klātākušos cilvēkus nodrošināt ar pārtiku? Mēs zinām, ka darbaspēka papildus resursu apgādāšanai rajonam neizdāļš palielināt gaļas produktu fondus. Tas nozīmē, ka Līvānu pārvietojamajai mehanizētajai kolonnai, eksperimentālajai koksnēs konstrukciju rūpnīcā un citiem uzņēmumiem kopīgām spēkiem jāorganizē palīgsaimniecība. Domāju, ka «Lauku celnieka» vadība šī pasākumu atbalstīs. Ir beidz. Jāparāda iniciatīva. Neraugoties uz to, ka pagaidām no augstākstāvošām organizācijām tiek piegādāti dažādi labumi. Šādi labdarības laiki var arī beigties.

P. ROMANOVS: SECINĀJUMI

Par lauku palīgsaimniecību turpmāko attīstību jādomā visiem. Ceru, ka vajadzīgos secinājumus izdarīs gan šīs sarunas dalībnieki, gan laikraksta lasītāji. Pilns saimnieciskais aprēķins un pašfinansēšana tagad ir dzīves īstenība. Un tāpēc zaudē spēku daudz agrākie spriedumi, uzskati un praktiskie risinājumi. Palīgsaimniecību darbībā radušās problēmas jārisina, ņemot vērā reālos apstākļus. So patiesību nedrīkst aizmirst ne kolektīvu vadītāji, ne sabiedriskās organizāciju līderi. Lauku palīgsaimniecību jautājumus paredzēts izskatīt Latvijas KP rajona komitejas plēnumā. Un šajā plēnumā jāapsver jau konkrētas rīcības programma.

Sodienas saruna pierādīja, ka visdrošākais ceļš uzņēmumu strādnieku papildus apgādāšanai ar pārtiku ir kooperācija ar kolhoziem. Protams, jānoslēdz attiecīgu līgumu, kuros stingri būtu ievērotas abu pušu intereses. Uzmanības vērts ir ierosinājums visiem Līvānu pilsētas uzņēmumiem, kuri ietilpst apvienības «Lauku celnieks» sistēmā, veidot kopīgu palīgsaimniecību. Ipaši jau tālab, ka turpat Līvānos ir pavildus siltuma resursi — biokīmiskajā rūpnīcā.

Uzņēmumiem, kuriem jau ir savas palīgsaimniecības, nepieciešams jo nopietni padomāt, kā samazināt ražotās produkcijas pašizmaksu. Ka redzāt, saimnieciskais aprēķins tagad tiek pa istam «kaitēt un rēķināt».

Neaizmirsīsim vēl vienu ceļu — dārzkopības un dārzeņkopības kooperatīvu maksimāla attīstīšana. Taču par šo tematu būs atsevišķa saruna.

Materiālus publicēšanai sagatavoja V. PETROVS.

Saruna pie redakcijas „Apaļā galda”

Saimnieciskais aprēķins izvirza noteikumus

da palīgsaimniecība, kurā apvienojusies 110 cilvēki.

A. Vjakske: Gribu pteilst, ka kolhoza «Rīts» un eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas sadarbība nav bez pretrunām. Kolhozs pāriet uz pašfinansēšanu, un kolhoznieki rēķina, ka daudz lielāku labumu dotu mehānisko darbnīcu celniecība. Nevis šī kooperēšanās, lai celtu siltumnīcas. Un jāsaka, ka pagaidām vēl noteikts lēmums nav pieņemts.

P. Romanovs: Tagad, kad ar tik lielām pūlēm dabūtas siltumnīcām vajadzīgās iekārtas, kolhozs nav tiesīgs iesākt darbu pamest pusceļā. Domāju, ka biokīmiski uzņēmies veikt daļu darbu, palīdzēs. Piemēram, rūpnīca varētu gādāt par iestiklošanu un paveikt vēl vairākus citus darbus. Noslēdzot attiecīgu līgumu, to visu vajag precīzi noteikt.

J. Kokors: Uzskatu, ka palīdzēt var arī rajona agrorūpnieciskā apvienība. Izsakiet savas vajadzības! Iedzīvotāju apgāde ar dārzeņiem ir visiem kopā risināma problēma, ļoti svarīgs uzdevums.

J. Liepa: Pareizi, tā var darīt. Taču nav izslēgts variants, ka beigu beigās šo siltumnīcu celšana notiks galvenokārt uz rūpnīcas resursu rēķina, bet kolhozs pēc tam tikai pienaglos pie siltumnīcām savu izkārtņi. Ko tas nozīmē biokīmiku kolektīvam? Konkrēti: ar šo celniecību var iztērēt rūpnīcas sociālās attīstības fondu pat gadus 15 uz priekšu. Šaubos, vai strādnieki tam piekritīs.

P. Romanovs: Šaubas izklīdēs konkrēts līgums. Ir jānācās kooperācijas veidā organizēt palīgsaimniecību.

Zābaki jāšuj kurpniekam...

L. Jakovels: Viss, par ko stāstīja biokīmiskās rūpnīcas pārstāvis, protams, ir lieliski. Taču ne visur iespējams šādus plānus realizēt. Arī mūsu nozarē ir cūku ferma. Par tās nodrošināšanu ar lopbarību jāgādā vairākām kūdras fabrikām. Arī mūsējam. Taču mums līdz šim nav izdevies izpildīt šo uzdevumu, tāpēc arī galu neesam saņēmuši. Nevar teikt, ka neko nedarījām. Piešķirto zemes gabalu sākām apstrādāt pēc visjaunākajiem zinātnes ieteikumiem — rekultivējām utt. Bet rezultātus neesam sasnieguši.

Slikti arī tas, ka darbi lauku palīgsaimniecībā jāveic vienlaikus ar kūdras ieguvu — vasarā.

dzīgo pārtikas produktu. Tagad, kā zinām, par kūdru un tās pievešanu saimniecībām ir jāsamaksā no savas kabatas. Tāpēc domāju, ka minētā kooperācijas forma būtu izdevīga gan mums, gan kolhozam vai sovhozam.

P. Romanovs: Domāju, ka saimniecības un arī dārzeņkopības kooperatīvus iepriecinātu iespēja saņemt kompostus. Tos kūdras fabrika varētu ražot.

L. Jakovels: Dzemzēļ, no mūsu kūdras kompostus gandrīz nav iespējams gatavot. Rajona teritorijā tikai dažās vietās ir ne visai lieli krājumi tādas kūdras, kurai augstā sadalīšanās pakāpe.

Esam plānojuši veidot dārzeņkopības kooperatīvu. Vispirms, protams, vajadzīga zemes platība. Lai to dabūtu, pašreiz notiek sarunas, kā saka, visos līmeņos.

P. Romanovs: Acīmredzot, kūdras fabrikai pieminētās kooperācijas veids ir visoptimālākais. Bet — pārāk ilgi netiekam tālāk par plāniem...

Kas jāpaveic līdz dabas gāzes saņemšanai?

V. Silovs: Nevar sacīt, ka būvmateriālu un konstrukciju kombināta būtu izstrādāta plaša programma palīgsaimniecības attīstīšanai, taču zināmas leceres mums ir. Piemēram, kad kombināts sāks izmantot dabas gāzi, radīsies iespēja izmantot tā sauktās atlikumu gāzes. So energoresursu izmantošanai plānots uzcelt siltumnīcas.

P. Romanovs: Uzņēmuma pārēja uz dabas gāzes izmantošanu ir paredzēta visai drīz. Tāpēc perspektīva ir lecere par siltumnīcu celšanu. Taču gribētos arī zināt, kā kombināta kolektīvs sadarbojas ar savu šefības saimniecību, ar Oškālna kolhozu.

V. Silovs: Ir mums noslēgts līgums: kombināta laudis iet kolhozniekiem palīgā tad, kad ir jāveic steidzami darbi, par darbu saimniecība mums atlīdzina, kā saka, graudā — dod dārzeņus, olas, arī vistas gaļu.

P. Romanovs: Oškālna kolhozā pašreiz pusbūvēti divi siltumnīcu korpusi. Vai kooperācijas veidā kombināts nevarētu palīdzēt pabeigt šo celniecību?

J. Brakovskis: Esmu ar mieru, ka kombināta strādnieki palīdz

audzēt puķes un tomātus vai gurķus — tad augi sāk slimot.

P. Romanovs: Kas jums traucē audzēt tikai dārzeņus? Pēc tiem šodien ir ļoti liels pieprasījums.

J. Brakovskis: No puķu audzēšanas saimniecība neatteiksies. Siltumnīcas ir celtas par kolhoza līdzekļiem, un mēs, bez šaubām, esam ieinteresēti, lai tās dotu maksimālu peļņu. Ipaši svarīgi tas ir tagad, kad strādājam pašfinansēšanas apstākļos. Un ziedu pārdošana mums garantē labus ienākumus.

P. Romanovs: Uzskatu, ka līdz tam laikam, kamēr dabas gāzi pieslēgs arī Oškālna kolhoza objektiem, pieminēto divu siltumnīcu celniecība ir jāpabeidz. Sajās divās siltumnīcās, kooperējoties ar būvmateriālu un konstrukciju kombināta kolektīvu, jāorganizē dārzeņu audzēšana. Kolhoza pārējās siltumnīcās — lai aug ziedil! Vispār — vajag sākt rīkoties! Bet pagaidām tālāk par runāšanu neesam tikuši. Un tad nu var notikt tā, ka dabas gāze būs klāt, bet pieminēto siltumnīcu būvdarbi vēl nebūs galā...

No abu darba kolektīvu vadītājiem tagad daudz kas atkarīgs. Arī tas, lai nogaidīšanas vietā rastos aktīva darbība.

Labklājība nāk no „augšas”

O. Bubnovskis: Pilnīgi piekrītu kūdras fabrikas direktora sacītajam, ka ikviens lai dara to, ko prot. Val kāds vēl šaubās, ka Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas celniekiem vajag celt, celt un celt? Nemot vērā šo apstākli, republikas Ministru Padome ir pieņēmusi attiecīgu lēmumu, kas paredz iespējas celniecībā strādājošos nodrošināt ar gaļas produktiem. Šajā nozīmē problēmu nav. Tiem cilvēkiem, kuri grib apstrādāt mazdārzīņu un izaudzēt dārzeņus, Līvānu PMK administrācija un sabiedriskās organizācijas sniedz nepieciešamo palīdzību.

V. Petrovs: Tātad jūs vadītais kolektīvs nav izstrādājis konkrētu programmu palīgsaimniecības izvēršanai?

O. Bubnovskis: Nav šādas programmas. Uzskatu, ka pašfinansēšanas apstākļos strādnieki diezin vai piekritīs atskaitījumus no peļņas izdot palīgsaimniecības veidošanai.

Skolu dzīve: reforma un īstenība

Apspriežam problēmu

Vai tiešām tikai vienaldzība?

PSRS Izglītības ministrijas kolēģija pieņēma lēmumu — līdz 1988. gada 1. janvārim visās vispārīgizglītojošo skolu pamatskolas klasēs un visās klasēs, kur nav mācību divās maiņās, ieviest «Veselības stundu». Kā šis lēmums uzņemts mūsu rajonā? «Obligātā «Veselības stunda» skolā? Apsveicami! Sen jau vajadzēja! «Nē, tas ir nenopietni un nepiepējam!» «Mēs gan gribam pamēģināt!» «Ko, jūs! Mūsu skolā šādām nodarbībām nav iespēju. Un ko darīs, ja ārā būs lietus vai snigs? Nē, nē. Labāk lai pamēģina citi!» «Jā, ievieš visās klasēs? Nav ko steigties. Tā laikam tomēr ir tikai rekomendācija, nevis paša ministra pavēle...»

Kā katrs jauninājums, arī mīnētājs lēmums radījis gan piekritējus, gan pretiniekus, gan vienaldzīgos. Pat nezinot pirmās grūtības («Veselības stundu» skolās patlaban praktiski nav), mūsu rajonā vairums klašu audzinātāju uzskata: «Tas nekam neder, jo tikai liekas klapatas skolai». Taču Vissavienības prese arvien nopietnāk «kļauvē» pie pedagogu sirdsapziņas. Nu jau atklāti nosaucot skaitļus un faktus par skolēnu saslimstību, par to, ka nusaudzū fiziskā sagatavotība ir neapmierinoša. Iemesli — kustību režīma trūkums, lielā mērā slodze. Un ne jau eksperimenta dēļ pieņemts šis lēmums.

Trešā mācību ceturksņa pirmajās dienās «Veselības stundām» (ja ticēt lēmumam) vajadzēja notikt arī mūsu rajonā. Pajautāju rajona tautas izglītības nodaļas inspektori Dzintrai Smukstei: «Kā rit lēmuma izpilde?» Atbilde: «Izglītības ministrijas dokumentu saņēmām jaunā gada pirmajās dienās. Ar to pašlaik iepazīstinām skolu direktorus. Reakcija dažāda. Tikai dažu skolu vadītāji to uzņēma ar interesi un vēlēšanos pamēģināt organizēt šo stundu. Piemēram, Sutru astoņgadīgajā skolā, Riebiņu vidusskolā. Pārējie? Ļoti kategorisku «Nē!» izteica klašu audzinātāji, priekšmetu skolotāji.

Protams, nav viegli pārorientēt, psiholoģiski noskaņoties un, varbūt, pat lauzt skolas tradīcijas. Ir arī objektīvas grūtības. Piemēram, kur bērni pār-

gērsies, kur glabās sporta tērpus?

Jauninājums ļauj eksperimentēt, pašiem izlemēt, kad — pēc otrās vai trešās stundas — organizēt šo garo un kustīgo «starpbrīdi».

Kā šis pasākums sevi attaisnos, nav divu domu. Mēs skolām rekomendējam apsvērt iespējas un sākt mēģināt darboties. Sākumā vismaz jaunākajās klasēs. Fiziskā atslodze domāta tāpēc, lai uzlabotu bērnu un pedagogu veselību, lai turpmākajās mācību stundās viņi strādātu aktīvāk. Pārorientēt pedagogus uz šādu dienas režīmu, izrādās, ir grūti. Jo pat veselības un sporta dienas organizēšana (reizi mācību ceturksnī) dažam labam jau šķiet pārāk «smaga nasta».

Jā, bet šīnī sakarībā gribētos vēlēties atcerēties visiem šobrīd zināmo patiesību, ka pārkārtošanās (arī skolas ikdienā) prasa iniciatīvu, drosmīgu meklējumu. Vai «Veselības stunda» nav viens no tiem uzdevumiem, kurus izvirzīja skolu reforma?

Pedagoģu kolektīvos rit diskusijas, strīdi, ieklausīsimies sarunā (nemīnēšu skolu), kura notika pirms dažām dienām.

Direktors: «Ir PSRS Izglītības ministrijas kolēģijas lēmums par «Veselības stundas» ieviešanu. Ko varam mēs? Domāju, ka sāksim pakāpeniski — ar 1. — 3. klasēm».

Mācību daļas vadītāja: «Jāpārdomā, kur rast laiku «Veselības

stundai», lai vēl vairāk nepagarinātu bērnu uzturēšanos skolā. Jau tā viņi noslogoti līdz maksimumam».

Militārās apmācības pasniedzējs: «Uzskatu, ka šāda stunda jāievieš ne tikai jaunākajās klasēs, bet visā skolā. Kā to prasa lēmums. Nodarbībām jānotiek svaigā gaisā. Spēles, rotaļas, skrīšana, slēpošana. Tikai vajag grafiku, kad un ko kura klasē darīs. Protams, problēmas būs. Īpaši sākumā».

Klases audzinātāja: «Šī stunda nebūs atslodze, bet slodze. Kā es vadīšu šo stundu? Nē, es nebūtu netaisos skriet un vingrot».

Mācību daļas vadītāja: «Jāpaskatās, vai tiešām mēs nevaram iekonomēt laiku «Veselības stundai». Stundām vispārīgizglītojošajos priekšmetos jābūt intensīvākām. Nav noslēpums, ka bērni to beigās garlaikojas».

Klases audzinātāja: «Es no savām stundām nedošu ne minūti».

Fizikultūras skolotājs: «Lai klašu audzinātāji neuztraucas. Es palīdzēšu. Grafiku sastādīsim, pasākumus izdomāsim. Apšaubīt «Veselības stundu» lietderību nevajag. Tiesa gan, skolēni ir noslogoti. Gan ar fakultatīvajām nodarbībām, gan citādi. Varētu domāt, ka mūsu skola tāpēc teicamiem vien sagatavo...».

Neturpināsim tālāk atstāt domu apmaiņu šajā skolā. Piebūdim, ka līdzīgas sarunas notika arī citur. Un dīvaini, ka šodien pat dažs fizikultūras skolotājs īsti nezina, ko visa skola vienlaikus darīs. Vai atkal — lai citi pierādā, ka «Veselības stundas» ir lietderīgas!

Vai jauninājumu izdosties ieviest arī mūsu rajonā? Šobrīd par to vēl grūti spriest. Jo patlaban gandrīz visās skolās uzskata, ka ministrijas kolēģijas lēmums ir tikai rekomendācija.

Lai gan, ja ticēt medicīnu atziņumiem, tad par «Veselības stundu» organizēšanu skolās, kur bērniem pat elpot gaisa trūkst, nāktos uzklaušīt pat rekomendācijas. Kur nu vēl palikt vienaldzīgiem pret ministrijas kolēģijas lēmuma izpildi.

A. ILJINA

Uzmanību: pieredze!

Bliņķi un tūlas pārvērtās

Tiraspoles pilsētas 14. skolas direktors M. Josenkins kļuva domīgs, jo, analizējot jaunāko klašu skolēnu vispārējās fiziskās sagatavotības līmeni, kļuva skaidrs, ka stāvoklis ir bēdīgs. Katram piektajam audzēknim bija lieki svara kilogrami, trešā daļa no klases nespēja izpildīt elementārās fiziskās audzināšanas programmas prasības. Vārdus sakot, bērni bija fiziski vāji. Lūk, tieši šis fakts pedagogu kolektīvam un skolas vadītājam lika aizdomāties un meklēt kardinālu problēmas risinājumu — organizēt skolā vienotu un visām klasēm obligātu sporta stundu.

Tūdaļ radās pretinieki, kuri neatzina šo jauninājumu, — citu priekšmetu pasniedzēji. Fizikultūras stundā viņi pat «saskatīja» savu tiesību aizskaršanu, esošo skolas tradīciju likvidēšanu. «Jūs mums pagarināt darba dienu. Kur un kāds darba kodekss to atļauj? Mēs neieilīstam pret sporta stundu. Bet lai tā norit, nekaltējot mūsu brīvajam laikam».

Atceroties notikumus pirms diviem gadiem, direktors tagad saskata arī savas kļūdas. Varēja iztikt arī bez konfliktiem. Pirms uzsākt sporta stundu skolā, vajadzēja savlaicīgi kolektīvu sagatavot, veikt izskaidrošanas darbu. Izskaidrot ne tikai kopējo, bet arī katra ieguvumu. Jā, sporta stunda nedaudz pabīdīja stundu sarakstu, taču ieguvums no tās ir liels. Ja šodien runā ar pedagogu kolektīvu, visi skolotāji atzinīgi vērtē jauninājumu. Jo laiks visu ievirzīja savās slīdēs.

Kā vienlaicīgi organizēt nodarbības piecdesmit klasēm? Vai klašu audzinātāji to spēs? Kas nodarbošies ar bērniem? Uz šiem jautājumiem atbildi nācās meklēt gan direktoram, gan viņa iniciatīvas grupai, jo dažkārt vajadzē-

ja atbrīvot pedagogus no papildus slodzes. Radās ideja: vecāko klašu skolēniem jāklūst par darbaudzinātājiem mazākajiem. Lai puīši, kuriem pēc gada vai diviem jānodarbojas dienā armijā, pārbauda sevi audzināšanas «frontē». Katrai jaunākajai klasei noteica divus audzinātājus — zēnu un meiteni.

Konkrēts pienākums lika sarosīties. Jo kuram gan gribēties sarkt, piemēram, otrklasnieka priekšā. Uzdevums bija viens: pirms prasīt izpildīt citiem, pašam jāparāda, kā to darīt.

Lai pārliecinātos, kā paši skolēni uzņem sporta stundu, noteikti jāpameklē šī skola. Visapkārt — kā bišu stropā. Katrs zina savu vietu, laiku un uzdevumu. Meitenes aizrāvušas ar ritmisko vingrošanu, vecāko klašu zēni labprāt nodarbojas ar atlētisko vingrošanu. Skolēni spēlē volejbolu, basketbolu, pionierbolu. Mazajiem savas spēles. Un visi kopā aizrāvušies ar dažādām stafetēm. Neteikšu, ka sporta stundā neredzēju nevienu vienaldzīgu seju. Satiku arī tādus nusaudzus, kuri darbojās negribīgi. Taču viņu bija maz. Vairāk palikusi atmiņā to skolēnu neapmierinātība, kuri kaut kādu ie-

meslu dēļ todien nevarēja darboties. Pēc sporta stundas ieviešanas skolā ievērojami samazinājās saslimšana.

— Vienotā sporta stunda ļauj aptvert 9 — 10 stundas ilgus kustību režīmu nedēļā. — saka fizikultūras skolotājs I. Kotovs. — Kopā ar rīta vingrošanu skolā radīts, tā teikt, labvēlīgs fons fiziskajai sagatavotībai.

Sefi — kokuilnas kombināts — palīdzēja skolas teritorijā iekārtot 130 nēstandarta ierīces. Vēl mazliet, un sporta komplekss ietvers skolu no visām pusēm. Veselības taka — arī līdzās. Ar skrējēju sākas katra fizikultūras pauze. Skolai nav sava stadiona. Līdzās esošās brīvās platības netika iedalītas, tur ceļ bērnudārzu. Ne tikai skolai, bet visam mikro- rajonam nav pat sava futbola laukuma, skrējceļiņu. Šos faktus atceros ne jau tāpēc, lai kritizētu attieksmi pret skolu, bet gan tāpēc, lai tie, kuri mēģinās noliegt «Veselības stundas» ideju, neaizbildinoties ar sporta bāzes trūkumu. Tiraspolē sporta stundai izmanto gan gājēju ceļus pie skolas, gan laukumiņu, kur notiek svinīgās līnijas. Precīzāk sakot, visu teritoriju, kura atrodas līdzās.

— Protams, sporta stunda radīja liekas rūpes, — saka Tiraspoles pilsētas tautas izglītības nodaļas metodike. — Skolas direktors un fizikultūras skolotāji uzņēmās papildus slodzi. Sporta stunda lika pārkārtot mācību un sporta bāzi, radoši pārdomāt katras nodarbības programmu. Nācās organizēt seminārus metodikēm. Problēmu kļuva vairāk. Taču tānu darba formu meklēšana — tā ir skolas reformas prasība.

E. LIPOVECKIS
(Saīsināti no laikraksta «Sovetskij sport»)

Ieteicam ieviest

Ko deva trešā fizikultūras stunda

Janvāris bez sniega, bet bērni uz slēpēm... Vai tas mazliet nav dīvaini? Taču, tuvojoties Aglonas internātskolai, jau iztālēm varēja saskatīt saules apmirdzētu sniega klājienu un slēpotājus...

Fizikultūras skolotājs Andris Tūls izklīdēja manas šaubas par skopo ziemu un ne bez lepnuma sacīja:

— Visu laiku slēpojam.

Tiesa gan, vecāko klašu skolēniem slēpošanai sniega pamaz, bet mazajiem pietiek. Apgaismojas slidotavu. Tagad bērni var iz-

rāk par citiem, lai vienu stundu pavadītu treniņā.

Bet nevar neminēt arī skolotājus, kuri līdzās savam tiešajam darbam neaizmirst rūpes par bērnu fizisko sagatavotību. Aglonas internātskolā matemātikas skolotājs māca spēlēt šahu, skolas direktors vada basketbola

slidoties ne tikai fizikultūras stundās, bet arī no mācībām brīvajā laikā.

— Inventāra mums pietiek, — turpināja A. Tūls. — Daudz slēpju, slīdu, pietiek sporta tērpu, slēpotājiem pat kombinezonus nopirkām. Izlases komandas tagad ir apgādātas ar ļoti kvalitatīvu sporta inventāru. Skolēni daudz uzturas svaigā gaisā. Fizikultūras stundas cenšamies rīkot nevis telpās, bet gan svaigā gaisā. Skrienam krosus mežā, slēpojam, spēlējam hokeju. Šajā mācību gadā skolā ir trīs fizikultūras stundas nedēļā.

Mūsu sarunā iesaistījās direktors Andris Puzo (pēc specialitātes arī fizikultūras pasniedzējs):

— Trešā fizikultūras stunda — tas ir labi. Trešā stunda — tas ir par 30 procentiem vairāk kustību, par 30 procentiem vairāk skābekļa. Protams, viens gads ir maz, lai izdarītu nopietnus secinājumus, ko devusi šī stunda, taču nenoliedzami — bērni mums kļuvuši sportiskāki.

Teiktajam ir konkrēts segums. Aglonas internātskolas mazie fizikultūrieši pērn uzvarēja rajona skolēnu spartakiādē kopvērtējumā. 8. klases skolnieks I. Saharovs rudenī uzrādīja trešo labāko rezultātu starp vienaudžiem republikas krosa sacensībās. Varētu uzteikt Oļega Jagudina, Simonas Zilbertes, Ijas Staropolskas un citu skolēnu aizrautību ar sportu. Varētu stāstīt par tiem zēniem un meitenēm, kuri apmeklē basketbola, šaha, motopulciņa nodarbības. Kuri no rīta ceļas ag-

Andris Tūls sacīja, ka patiesībā tas ir tikai sākums. Un visiem trim: viņam, fizikultūras skolotājam Ineseli Puzo un skolas direktoram Andrim Puzo esot daudz labu nodomu, kurus pamazām īstenojot, skola var kļūt par vienu no sportiskākajām.

A. ILJINA

ATELOS:

● kopā ar skolotāju Andri Tūlu allaž ir interesanti un jautri;

● pirmie soļi uz slēpēm.
J. SILICKA foto

● Ārsts konsultē

Jūs jautājat, mēs atbildām

Mikrosporija ir infekcioza

«Līvānu skolās un pirmsskolas vecuma bērnu iestādēs izplatījusies kaut kāda infekcijas slimība. Daudzi vecāki vairs nelaiž savus bērnus skolās un bērnudārzos. Lūdzam pastāstīt, kādi iemesli rada šo kaķi un kā pret to cīnīties, kāda ir tās profilakse», — ar šādu jautājumu redakcijā griežas grupa līvāniešu.

● Uz mūsu lasītāju jautājumiem atbild Līvānu zonālās slimnīcas ādas un venerisko slimību ārste N. TARASENKOVA:

— Runa ir par mikrosporiju — ādas sēnišu slimību, ar kuru galvenokārt saslimst pirmsskolas un skolas vecuma bērni. Mikrosporijai piemīt masveida un sezonas raksturs. Pie tam visbiežāk mikrosporija parādās rudenos. Ar to saslimst bērni arī Preiļu rajonā. Aizvadītā gada rudenī Līvānos tika reģistrēti 14 saslim-

šanas gadījumi. Inficēšanās galvenokārt notiek, kontaktējoties ar slimiem kaķiem, suniem, kā arī ar bērniem, izmantojot dzīvnieku aprūpes priekšmetus.

Mikrosporijas plankumi parādās uz sejas, kakla, krūšu augšdaļas un roku ādas. To daudzums var būt dažāds. Ādā rodas apaili vai ovāli sārti plankumi, kas,

izzūdēt no centra, veido divus vienu otru ieslēgtus gredzenus. Galvas matainajā daļā rodas lieli plankumi, kur lobās āda. Mati pie pamatnes nolūst. Nagus mikrosporija nebojā.

Ar mikrosporiju var viegli inficēties, tāpēc to ārstē stacionāri, pilnīgi izolējot slimos. Profilakse: jāievēro personiskā higiēna, nedrīkst lietot citu cilvēku galvassegas, ķemmes un tamlīdzīgi. Bērniem aizliegts rotāties ar klejojošiem suniem un kaķiem. Profilakses nolūkos bērnu kolektīvos notiek medicīniskās apskates, slimu izolēšana un viņu apģērba dezinficēšana. Tiek veikta dzīvnieku veterinārā uzraudzība, slimu dzīvnieku savlaicīga atklāšana un izolācija. Gribu piebilst, ka mikrosporijas profilaksē lielu palīdzību var sniegt vecāki, pilnietas un rajona sabiedrība.

Atturība — dzīves norma

Sākumā ieradums, — pēc tam — slimība

● Alkoholisms ir smaga, viltīga, progresējoša un grūti ārstējama slimība, jo tās ietekmē tiek sagrāuta cilvēka psihe. Alkoholiskiem formējās īpatnēja, tikai viņiem raksturīga psiholoģija un pārliecība, kuru izmainīt nebūt nav viegli.

Alkoholisms kā slimība atnāk nemanot. Pirmajā brīdī alkohols rada labu sajūtu un noskaņojumu, bet pēc tam arvien ciešāk savelk valgu ap savu vieglprātīgo upuri. Un tikai pēc vairākiem gadiem, kad cilvēks vairs nespēj atteikties no stiprajiem reibinošajiem dzērieniem, atklājas, kādu postu alkohols spējis nodarīt cilvēka organismam.

Alkoholisma raksturīga izpaus-

me ir patoloģiska tieksme uz reibinošajiem dzērieniem. Cilvēks vispirms nespēj no tiem atteikties svētku un jubileju reizēs, citās svinībās. Vēlāk izveidojas tieksme lietot alkoholu neatkarīgi no situācijas. Ja cilvēkam vēl kaut nedaudz ir saglabājies gribasspēks, tad ar lielām grūtībām šo tieksmi izdodas pārvarēt.

Spilgtāk izpaužas cits alkoholisma simptoms, proti — alkoholo-

likis nespēj pamest kompānijas, atstāt pustukšu pudeli. Kad dzēramais beidzas, viņš vēl un vēl meklē grādīgo dziru.

Alkoholisma sākuma stadijā slimnieki pamatā lieto stipros dzērienus (degvīnu, konjaku). Cilvēks, kuram ir nosliece uz alkoholismu, var izdzert no 0,5 līdz 1 litram degvīna.

Taču jau šajā sākuma stadijā parādās vispārējie veselības traucējumi — zūd miegs, destabilizējas nervu sistēma, rodas nervozitāte, nesavaldīgums, agresivitāte. Šis īpašības jo sevišķi izpaužas tad, ja slimnieks ilgāku laiku nav lietojis reibinošos dzērienus.

Ja parādās minētie simptomi, gan pašam slimniekam, gan viņa tuviniekiem jālūdz narkologa palīdzība. Slimības progresēšanu var novērst. Ārstēšana ir īpaši efektīva saslimšanas pirmajās stadijās.

● MAZULIS, psihiatrs — narkologs

Tas jāzina katram

Trakumsērgas profilakse

● Trakumsērga ir ļoti bīstama infekcijas slimība, ar kuru var saslimt gan dzīvnieki, gan cilvēki. Slimību ierosina vīruss, kas atrodas slimā dzīvnieka siekalās, tādēļ inficēšanās notiek kodiēna rezultātā vai arī, siekalām iekļūstot vismazākajā ievainojumā. Ar trakumsērgu saslimušos dzīvniekus izārstēt nevar, un tie visi iet bojā.

Ir izstrādāts profilaktisko pasākumu komplekss, kuru ievērojot, dzīvniekus var droši pasargāt no saslimšanas. Galvenie un tāpēc visbīstamākie trakumsērgas izplatītāji ir klejojošie suņi un kaķi, kā arī meža dzīvnieki — lapsas, vilki, jentosuņi. Pierādīts, ka šādiem dzīvniekiem jau vairākas dienas pirms slimības pazīmju parādīšanās siekalās rodas vīruss. Tāpēc nekādā gadījumā nedrīkst piejaut klejojošo dzīvnieku iespējamos kontaktus ar mājdzīvniekiem.

Pamatojoties uz rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas rīkojumu Nr. 20 (1979. gada 4. februārī) «Par pasākumiem dzīvnieku un cilvēku pasargāšanai no saslimšanas ar trakumsērgu un trakumsērgas apkarošanas komplekso plānu 1981. — 1990. gadam» rajonā plānveidīgi tiek veikti pasākumi šīs bīstamās sērgas izplatības ierobežošanai. Ciemu un pilsētu izpildkomitejas katru gadu veic pilsoņiem piederošo suņu un kaķu reģistrāciju. Uz to pamatojoties, saimniecību un iecirkņu veterināro slimnīcu veterinārais dienests izdara suņu un kaķu profilaktisko vakcināciju pret trakumsērgu.

Ik gadus zināmu skaitu klejojošo suņu un kaķu, kā arī plēsīgo meža dzīvnieku atšauj rajona mednieku un makšķernieku biedrības pirmorganizācijas. Klejojošo dzīvnieku atķeršana pilsētās un ciematos jāveic rajona komunālo uzņēmumu kombinā-

tam. Tomēr atklāti jāatzīst, ka līdz šim veiktie pasākumi nav bijuši pietiekami un nenodrošina bīstamās slimības izplatības ierobežošanu.

Ik gadus rajonā tiek reģistrēti apmēram 4 tūkstoši suņu un kaķu un apmēram 4,5 tūkstoši dzīvnieku tiek profilaktiski vakcinēti. Faktiski suņu un kaķu rajonā ir daudz vairāk. Reģistrēti un vakcinēti apmēram tikai trešo daļu. Ārpus veterināro darbinieku iedarbības paliek klīstošie dzīvnieki (it īpaši Preiļos un Līvānos), kurus saimnieki savulaik vienkārši izmetuši uz ielas. Pēc rajona mednieku un makšķernieku biedrības ziņām rajonā ik gadus tiek atšauti apmēram 95 klejojošie suņi un kaķi, kas ir tikai pāris procenti no kopējā skaita.

No 1980. gada rajonā reģistrēti divpadsmit dzīvnieku saslimšanas gadījumi. 1986. gadā Līvānos reģistrēts viens jēnota saslimšanas gadījums un 1987. gadā Preiļos ar trakumsērgu saslima viens suns. No visiem slimajiem dzīvniekiem 33 procenti ir lapsas, 25 procenti kaķi, 25 procenti jentosuņi, 8 procenti suņi un 8 procenti alni.

No 1980. gada 164 suņi un kaķi, kuri bija sakoduši cilvēkus, atradās veterinārā dienestā uzraudzībā. Protams, te nav piekaitīti klejojošie dzīvnieki.

Saskaņā ar PSRS veterinārās likumdošanas «Suņu, kaķu un citu plēsīgo dzīvnieku turēšanas

noteikumiem apdzīvotās vietās» trešo punktu suņi (pat ar saiti, žetonu un uzpurni) neatkarīgi no to sugas, ja tie bez īpašnieka atrodas uz ielām, tirgos, skvēros, dārzos, parkos, bulvāros, transportā un citās sabiedriskās vietās, kā arī kaķi tiek uzskatīti par klejojošiem un tiek atķerti vai atšauti. Saskaņā ar septīto punktu personas, kas ir pārkāpušas šos noteikumus, ja par šiem pārkāpumiem neiestājas kriminālā atbildība, tiek brīdinātas vai arī tām likumā paredzētajā kārtībā tiek uzlikts naudas sods.

Tāpat arī saskaņā ar nolikuma par medību un medību platību apsaimniekošanu Latvijas PSR teritorijā 52. punktu visā medību platību teritorijā, kā arī rezervātos, liegumos, nacionālajos un dabas parkos jebkurā gada laikā tālāk par 100 metriem no apdzīvotām vietām sastaptie klaiņojošie suņi un kaķi (izņemot medību šķirņu suņus) atzīstami par kaitīgiem plēsoņām un ir iznīcināmi.

Tātad kā galveno trakumsērgas profilakses pasākumu ir jāuzskata suņu un kaķu stingra un precīza turēšanas noteikumu ievērošana, savlaicīga (vienu reizi gadā) to vakcinācija pret trakumsērgu un pilnīga klejojošo dzīvnieku iznīcināšana pilsētās, ciematos un ap lopkopības fermām.

Komunālo uzņēmumu kombinātā (kopā ar milicijas darbiniekiem) Līvānos un Preiļos jāorganizē klejojošo dzīvnieku atķeršana un iznīcināšana.

Līdz ar to rajonā uzlabosies situācija ne tikai attiecībā pret trakumsērgu, bet arī kailās ēdes un dažu citu parazitāro slimību izplatības samazināšanu un to profilaksi.

J. KACARS, rajona galvenais veterinārārsts, valsts veterinārais inspektors

Redaktors V. PETROVS

«Pagaidi tikai» un citas iemīļotas multiplikācijas filmas — uz mājas kinoekrānā! AMATIERU KINOPROJEKTORS «RUSJ» domāts 8 mm un «Super» tipa filmu demonstrēšanai. Iespējams skaņu pavadījums (ar magnetofona un sinhronizatora palīdzību). Spēcīga gaismas plūsma ļauj skatīties filmas arī vāji aptumšotā telpā. 8 mm filmu kopijas pārdod fotopiederumu veikalos. Kinoprojektors «Rusj» ar pastāvīga fokusa attāluma objektīvu maksā 108 rbļ.

CRKO «RASSVET»
LATVIJAS REKLĀMAS AĢENTURA

TV VIĻŅA

5. februāris. 8.00 — «Labrit». 8.20 — Koncerts. 9.05 — Meklējumi. risinājumi, rezultāti. 9.35 — Drošie, veiklie, suprie. 10.25 — Izrāde bērniem «Mazais princis» 11.30 un 18.00 — Zinas. 18.15 — Dokumentālā filma. 19.00 — Mākslas filmas «Džeina Eira» 1. sērija. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas zinas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — «Pārkārtošanās starptēvis». 21.50 — P. Cvirka. «Zeme — barotāja». Lietuvas TV izrādes 2. daļa. 22.50 — Zinas. 23.00 — Mākslas filmas «Pēdējā reportāža» 1. sērija.

KOOPERATĪVS

«EKSPRESIS»

remontē šujmašīnas.

Adrese: Līvānos, Zaļā iela 15. Darba laiks otrdienās un ceturtdienās no plkst. 18.00 līdz 19.00. Tālrunis 44546.

MOTOKLUBS

«JAUNAGĻONA»

saskaņā ar aizsardzības masu darba mēneša plānu 13. februārī plkst. 15.00 pie Aglonas internātskolas un 14. februārī plkst. 12.00 Preiļos pie sadzīves pakalpojumu kombināta rīko krosa motociklu izstādi un paraugdemonstrējumus braukšanā. Tiem, kuri vēlas nodarboties ar motosportu, būs organizēta uzņemšana motosekcijā.

PREIĻU RAJONA

BRĪVPRĀTĪGO

UGUNSDZĒSEJU BIEDRĪBAI

pastāvīgā darbā vajadzīgi

skurstenslauķi Aglonas zonā un Preiļos. Vidējā izpelņa līdz 300 rubļiem mēnesī. Var strādāt darbu apvienošanas kārtībā.

Uzziņas Preiļos, Nākotnes ielā, brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībā. Tālrunis 22568.

Tik mirkli dzīve zied — tad gaist kā tvaiks Un plūst kā upe prom

uz vakariem. (J. Grots)
Preiļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināta administrācija un arodkomiteja izsaka dziļu līdzjūtību Annai Ziemelei sakarā ar MASAS nāvi.

Tēt, miris esot tu... Tam ticēt grūti, Jo tava balss, ik vārds vēl ausīs skan. (V. Rūja)

Skumju brīdī esam kopā ar tevi, Edgariņ, TĒTĪNU pārģaudējot. 7. grupas audzinātājas, bērni un vecāki

Izsakām dziļu līdzjūtību TEK-LAS RUDZĀTES piederīgajiem, viņu izvadot kapu kalnīnā. Kolhoza «Rīts» valde

Skumju brīdī esam kopā ar APALONIJAS ZAĢĒRES piederīgajiem, viņu pēdējā gaitā izvadot. Kolhoza «Rīts» valde

Kam, Laimīte, skopa bijī, Manu daļu vēlēdama? Kam tu mani jaunu, stipru Zemes mātei apsolīji. (T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Lūcijai Patmalniecei sakarā ar DZĪVESBIEDRĀ traģisko nāvi.

Valsts apdrošināšanas inspekcijas kolektīvs

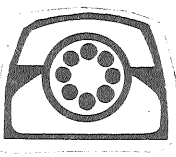
Mums visiem ļoti, ļoti sāp, Ka baltā smilšū kalnā jāatnāk, Ka nebīj lemts tev vecums ilgs un silts, Ka agri sagrauva tavs dzīves tilts. (S. Kaldupe)

Kad baltajos bērzos klusi šalc pēdējā atvadu dziesma, esam kopā ar JĀNA PATMALNIEKA piederīgajiem, viņu smiltājā izvadot.

Lenina kolhoza šoferu kolektīvs

Laikraksts «Lenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. Г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне». г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 14221 eks. (latv. v. 10114 eks., krievu v. 4107 eks.).

1. nos. iespiedokšne. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. Pas. 230.